

Scrisoarea lui Toma Micheru către G.G. Ghica

În august 1872, Eminescu intervenea pe lângă Titu Maiorescu pentru Toma Micheru „care arăta un deosebit talent pentru muzică, un fel de minune de copil”. Eminescu îi scria lui Maiorescu: „...devenit în urmă un muzic însemnat la Curtea imperială a Rusiei, a îmblat pe lauri, și germanii de azi fac studii cranioscopice asupra căpățânei lui și cred a afla în ea asemănări cu cea a lui... Beethoven. Nu voi să zic cumcă tânărul ce vă aduce această scrisoare este un Rubinstein; privirea mea în această privință este modestă și las la aprecierea d-voastre dacă este și corectă”.

Și Slavici îi scria lui Negruzzi: „Avem aici la Viena un violonist, cântă foarte bine. Lumea-l ascultă cu sete” (Z. Dumitrescu-Bușulenga, *Eminescu. Orizontul cunoașterii*, Editura Nicodim Caligraful, 2016, p. 65).

Pentru a-și putea urma studiile, Toma Micheru dădea „concerte cu piesele studiate cu profesorul său din Conservatoriu” (Eminescu către T. Maiorescu).

Despre aceste nevoi ale lui Toma Micheru îi scria, în fond, Eminescu lui Maiorescu. Cu bursa oferită de *Junimea* sau de guvernul român (nu știm exact), Toma Micheru își finaliza studiile, după unele surse la Viena (Z. Dumitrescu -Bușulenga), după altele la Munich (Dim. D. Rosetti). În *Dicționarul contemporanilor*, Dim. D. Rosetti îi rezerva câteva rânduri: „Micheru (Toma). Violonist, născut la 1858, încetat din viață la 13 August 1892. A făcut studiile muzicale la Munich. Compoziții: *Liebeslieder*, *Un dor*, etc.” (Dim. D. Rosetti, *Dicționarul contemporanilor*, București, 1887, p. 129). Despre aceste două piese scria „România liberă” din 21 decembrie 1888: „Cunoscutul nostru violonist, d-nu Toma Micheru, a scris două compozițiuni originale intitulate: prima *Liebeslied* și a doua *Un dor*, pe cari le-a apretiat cu multă amabilitate însăși M. Sa Regina, motiv pentru care autorul le-a și dedicat M. Sale. Ele vor apărra încurînd într'o editură din Lipsca.

Ar fi de dorit ca lucrări de această natură, scrise cu multă putere de o originalitate și cu cunoștință de lucru, să se găsească pe pupitrele tuturor amatorilor de muzică”.

Numele lui Toma Micheru e amintit printre numele interpreților valoroși care s-au afirmat pe plan internațional în a doua jumătate a secolului XIX (V. Cosma, *compozitori și muzicologi români. Mic lexicon*, București, 1965, p. 5).

Primul său concert, la Opera Română, Toma (Teodor) Micheru îl susținea în stagiunea 1874-75, pe 17 mai, „cu concursul cător-va tineri elevi din Conservatoriū” (D. O. Olănescu, *Teatrul la români*, în: „Analele Academiei Române, Seria II – Tomul XX. 1897-1898, București, 1899, p. 309). Pe 19 decembrie 1884, presa vremii anunța un „concert dat de

violonistul Toma Micheru cu concursul bine-voitor al d-șoarei Charlota Leria și al d-lui Franz Wiest”. Din „program”, T. Micheru „esecuta”: concert, introducere, adagio și finale de Max Bruch; Nocturn de Chopin-Saraste; Balada și polonesa de Vieux-temps („România liberă” din 19.12.1884, p. 3).

În 1887, Micheru concerta la Constantinopol: „Mai multe persoane au auzit *Lunea trecută* de d. Toma Micheru, la Legațiunea Română. Impresiunea făcută cu această ocaziune asupra auditorului de arcușul violonistului, a fost foarte favorabilă. Cântul vioarei d-lui Micheru este d'o bogăție d'o puritate incomparabilă. (...) Cântarea lui este remarcabilă prin largime, ton și pasiune, după cum esecutarea sa este remarcabilă prin claritatea și puritatea de instrucțiune. Ca artist de salon, este escelinte, ne rămâne acum a'l auzi într'un concert public” („România liberă” din 15.02.1887).

În 1891, deși anulasă o serie de concerte („Voința națională” din 19.02.1891), ziarul „Lupta” anunța, pe 26 decembrie, un concert dat „de cunoscuta pianistă d-na Maria Taban născută Chefaliady, cu bine-voitorul concurs al virtuosului nostru violonist Toma Micheru” („Lupta” din 2-3 decembrie 1891, p. 1). În același an, Micheru oferă suma de 300 de lei „produsă din concertul dat de D-sa, în scop d'a se crea un fond pentru înființarea unei școli în Slănicu-Nou, din județul Bacău” („Lupta” din 26 februarie 1891). În 1892, i se acordă medalia Bene-Merenti („Lupta” din 31 mai 1892).

Despre concertele publice ale lui Toma Micheru va scrie, în câteva rânduri, și Mihai Eminescu.

De plecarea la Constantinopol a lui Toma Micheru se pare că se leagă o „iradea” și o scrisoare păstrată astăzi în Fondul Documentar Ipotești.

Ala Sainenco,
Memorialul Ipotești

Domnule Însărcinat

Subsemnatul artist român și proprietar
în Strada Teiner 6 București

Me aflu aici de mai bine de nouă luni
așteptând zadarnic după o iradea imperială
ce mi s-au remis la 7. Martie în care dice că
M. S. Sultatul dorește în curînd să mă audă
conformându-mă acestei iradei am așteptat
pînă astăzi executarea a acestei.

Eu toate silințele ce mi-am dat mi-au
fost cu putință a me introduce conform
iradei lei Imperiale.

Astăzi me aint în imposibilitate de a
mai aștepta. recurg la Dvoștea Domnule
Însărcinat și ve rog să bine voști a îmi fi
întrăjutor să faceți să se înmăneze această
alaturată petitiune M. S. Sultatului.
În speranță că veți bine-voi a mi acorda
această legitimă cerere ve rog Domnule
Însărcinat a primi expresiunea înaltei mele
stimii și considerațiune.

Domnișele Domnului

Princ. G. G. Ghica. Însărcinat de Afaceri
Constantinopol

Thoma Micheruz

„Domnule Însărcinat,

Subsemnatul artist român și proprietar în Strada Iconei 6 București
me aflu aicea de mai bine de nouă luni așteptând zadarnic după o iradea imperială ce mi sau
remis la 7 martie în care dice că M.S. Sultanul dorește în curînd se mă audă. Conformându-me
acestei iradea am așteptat până astăzi executarea a acestei.

Cu tote silințele ce mi-am dat nu mi-au fost cu puțință a me introduce conform iradelei
Imperiale.

Astăzi mă simt în imposibilitate de a mai aștepta, recurg la Dvoastră Domnule
Însărcinat și ve rog să bine voiți a'mi fi într'ajutor d'a face se se înmăneze această alăturata
petițiune M.S. Sultanului.

În speranța că veți bine-voi a mi acorda această legitimă cerere ve rog Domnule
Însărcinat a primi expresiunea înaltei mele stimi și considerațiune.

Thoma Micheru

Domniei Sale Domnului
Princip. G.G. Ghica. Însărcinat de Afaceri
Constantinopol”

Text transcris de Mihaela Anițului,
Memorialul Ipotești